

V/HT\

Tarkastuslautakunnan
arviointikertomuksen 2025 vastine /
Elinvoimalautakunta

Asukasluvun kehitys

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Asukasluvun väheneminen on pysähtynyt, mikä on positiivinen merkki verrattuna kolmeen edelliseen vuoteen

VASTINE

- Kunnan väestönkehitys on kääntynyt positiiviseksi ja käänne vaikuttaa jo trendinomaiselta
- Asukasluvun kasvu on keskeinen tavoite 2024 hyväksytyssä Kasvuohjelmassa joka päivitetään 2026

Helsingin seudun kasvukunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Asukasluvun muutos ja nettomuutto olivat positiiviset v. 2025, mikä on kuitenkin parannus aikaisempiin vuosiin
- Tulevaisuuden strategia nojaa vahvasti Länsiradan merkityksen varaan asukasluvun kasvutavoitteen osalta
- Myös muita toimia on ehdottomasti tehtävä: mm. asuntorakentaminen, yritykset ja työpaikkaomavaraisuus

VASTINE

- Kunnan muuttovoitto muista kunnista on kääntynyt positiiviseksi
- Viimeisen 12 kuukauden aikana Vihdin nettomuutto oli Suomen kunnista 18. suurin
- Kasvuohjelman toimenpiteissä korostuvat uusien yritysten houkuttelu, yritys- ja asuinalueiden kehittäminen, asuinrakentamisen aktivointi koko kunnan alueella, Länsirata ja kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen, Vihdin houkuttelevuuden lisääminen asuinpaikkana, työllisyys, koulutus- ja yrityspalvelut.

Koti yrityselämälle

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Yrittäjien tyytyväisyydessä on tapahtunut parannusta 2022 vs. 2024, tuoreita lukuja ei ole. Jäädään kauas tavoitetasosta
- Työpaikkojen määrä ei ole tavoitetasossa
- Tilanteen parantaminen vaatii aktiivista monikanavaista toimintaa ja vahvaa markkinointia ja lobbausta. Yritysten tulo kunnan alueelle on tehtävä mahdollisimman helpoksi ja houkuttelevaksi
- v. 2025 Microsoftin hankkeen kautta tulevat työpaikat toteutuvat osittain viiveellä. Rakennushankkeen aikaiset työpaikat vuoden 2025 lopussa olivat n. 1000 kpl
- Toinen maininnan arvoinen yritys, joka aloitti Vihdissä 2025, oli McDonalds Nummelassa

VASTINE

- Uusimmassa yrittäjien tyytyväisyyskyselyssä (5/2026) Vihdin tulokset nousivat kaikkien aikojen ennätystasolle, ja tuloksemme oli ensi kertaa myös Länsi-Uudenmaan kaikista kunnista paras.
- Uusin työpaikkamäärätieto on rohkaiseva, vuonna 2024 työpaikkamäärä nousi selvästi 7998 työpaikkaan, joka on kuitenkin vielä merkittävästi alle tavoitteen
- Yrityshoukuttelua on merkittävästi kehitetty, ja neuvotteluja uusien yritysten sijoittumisesta on meneillään enemmän kuin aikaisemmin.
- Työpaikkamäärän kasvua heikentävät poistuvat työpaikat, monien yritysten jouduttua lopettamaan toimintansa mm. rakentamisen matalasuhdanteen takia

Liikkuminen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- Strategiakauden 2022–2025 kevyen liikenteen verkostolle asetettu tavoite oli 20 000 metriä uusia väyliä. Toteutuma jäi selvästi alle tavoitteesta. V. 2025 aikana kevyenliikenteen väylää tehtiin kuitenkin eniten koko strategiakautena. Kuntalaisten tyytyväisyys sekä kevyenliikenteen, että julkisen liikenteen osalta ei ole tavoitteessa
- Myönteiset edistysaskeleet: mt110:n kevyen liikenteen väylän rahoituksen neuvottelu valtion tieverkolla sekä Kirkkonummen ja valtion kanssa yhteisesti suunniteltu kevyen liikenteen väylä Rostista Veikkolaan. Yhteishankkeet ovat tarkoituksenmukainen tapa toteuttaa väyliä, joita Vihti ei yksin pystyisi rahoittamaan
- ELY-vetoinen joukkoliikenne toteutui ensimmäisen täyden kalenterivuoden ajan nettokustannuksella noin 1,7 M€. Lipputulot ylittivät odotukset noin 500 000 eurolla, mikä on taloudellisesti myönteinen tulos
- Tarkastuslautakunta toteaa, että **liikkumisen strategiset tavoitteet jäivät kokonaisuudessaan toteutumatta**. Tulevalla strategiakaudella tavoitteen asetteluun, resursointiin ja seurantaan on syytä kiinnittää enemmän huomiota
- Lentokenttä: Konkreettiset toimenpiteet sähköisen ja miehittämättömän ilmaliikenteen kehittämiseksi puuttuvat (raportoinnista kokonaan)/ eivät toteutuneet strategiakautena

VASTINE

- Joukkoliikenteen lipputulojen kehitys on jatkunut hyvällä tasolla
- Joukkoliikenteen kehittämistä helpottaa, että käyttöön saadaan 2024 aloitetulla uudella toimintamallilla enemmän dataa käyttäjämääristä
- Lentokentän kehittämistä on jarruttanut se että uusi ympäristölupa ei ole tullut lainvoimaiseksi. Lentokentän kaava sen sijaan saatiin alkuvuonna 2026 lainvoimaiseksi. Konkreettisia toimenpiteitä on tarkoitus lisätä kun ympäristölupa saadaan lainvoimaiseksi, ja kehittämistä on suunniteltu yhdessä Nummelan lentokenttäyhdistyksen kanssa

Elinvoimalautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- **Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen oli vuonna 2025 osittaista. Toiminnallisissa tavoitteissa saavutettiin myönteisiä tuloksia erityisesti liikuntapalveluissa ja maankäytössä, mutta taloudellisiin tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet eivät pääosin toteutuneet suunnitellusti**
- **Talouden tasapainotustoimenpiteiden vaikutus jäi selvästi tavoiteltua heikommaksi. Kiinteistöjen myyntitulot jäivät merkittävästi alle tavoitteen** (toteuma 42 800 €, tavoite 200 000 €), kiinteistöveroselvityksen tuotto alitti tavoitetason ja hulevesimaksun laskutus siirtyi vuodelle 2026. Useiden toimenpiteiden vaikutukset ovat vasta käynnistymässä (Hulevesimaksut, tilavuokrien tarkistus, Tahe-hanke)
- **Talousarvion tulopuoleen liittyi merkittäviä virheellisiä oletuksia:** sote-kiinteistöjen myyntituotot (5,2 M€) kirjattiin muutetussa talousarviossa elinvoimalle, vaikka ne kirjautuivat tilinpäätöksessä Tilapalveluille. **Tämä heikensi toiminnan tarkoituksenmukaisuutta taloussuunnittelun osalta**

VASTINE

- Vuonna 2025 päätettiin Niuhalan vanhan kansakoulun sekä Harjulan asuinrakennuksen myynneistä mutta niiden kaupat toteutuivat vasta vuoden 2026 puolelle. Näiden yhteiskauppahinta oli 146 333€
- Rakennettujen kohteiden myynnissä on pääsääntöisesti myyty aina myös tarvittavat maa-alueet. Luovutusvoittolaskelmassa, jonka maankäyttö laatii, otetaan huomioon niin maa-alueen kuin rakennusten kirjaapitoarvot ja myyntivoitto kirjataan maa-alueeseen ja sitä kautta luovutusvoitto on kirjattu maankäytölle. Tällä oletuksella tehtiin muutettu talousarvio.
- Tässä tapauksessa päädyttiin myymään vain rakennukset, kun taas maa-alueet vuokrattiin. Koska luovutuksen yhteydessä ei ollut maa-aluetta, niin luovutusvoittoa ei voitu kirjata maankäytölle. Tällaisessa tapauksessa luovutusvoitot kirjataan tilapalveluille. Tätä ei tiedetty muutettua talousarviota tehtäessä.
- Jatkossa tältä voitaisiin välttyä esim. sillä, että laaditaan talousarviomuutos vasta sen jälkeen kun tuloutus on tapahtunut ja tiedetään minne se kirjaantuu.

Elinvoimalautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- **TE-uudistus kasvatti elinvoimalautakunnan menoja merkittävästi. Sakkomaksut ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 784 000 eurolla.** TE-uudistuksen rahoitusvaje on valtakunnallinen ongelma, ja kunnallisen tilanteen seurantaan ja raportointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta voidaan tehdä tarvittavia sopeuttamistoimia ajoissa. Tilanne uhkaa strategian mukaisen vastuullisen taloudenpidon toteutumista
- **Tonttikauppa vilkastui selvästi edellisvuodesta** – asuintontteja luovutettiin 20 ja elinkeinotontteja 4, ja maanhankintaa toteutettiin ennätysmäärä 106,8 hehtaaria. Tämä osoittaa toiminnan järjestyneen tuloksellisesti tontinluovutuksen osalta. **Myyntituotot jäivät kuitenkin merkittävästi alle valtuuston asettamien tavoitteiden:** tyhjien tilojen myyntiohjelma tuotti 42 800 euroa tavoitellun 200 000 euron sijaan, jolloin talouden tasapainotukselle asetettu myyntituottotavoite jäi olennaisesti saavuttamatta
- Elinvoimalautakunnan toimintaa ovat jälleen muokanneet mittavat organisaatiomuutokset. Keskeistä on, että viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö säilyy toimivana muutosten keskellä
- **Talouden tasapainotusta yritettiin aktiivisesti ja päätöksenteko eteni, mutta tulokset jäivät vuonna 2025 vajaiksi. Uuden VIHTA-tasapainotusohjelman valmistelu on käynnissä – sen etenemistä on seurattava aktiivisesti**

VASTINE

- Sakkomaksujen arviointia vaikeutti voimaan tullut muutos, jossa sakkomaksujen perusteet muutettiin perinpohjaisesti, ja sakkomaksuja alettiin periä kaikista yli 100 päivää työttömänä olleista. Ylitykseen vaikutti merkittävästi työllisyyden heikko kehitys. Työttömyys- ja työllisyystilanteen, sekä sakkomaksujen kehitystä seurataan kuukausittain.
- Nykyisessä tilanteessa kunnilla on hyvin vähän käytettävissä työkaluja, joilla se voisi suoraan vaikuttaa sakkomaksutason kehitykseen. Mahdollisuudet vaikuttaa sakkomaksujen määrään palkkatuella ovat olennaisesti heikentyneet, kun palkkatuella työllistäminen, samoin kuin kuntouttava työtoiminta ei enää vaikuta työssäolo-olutoon, eikä sakkomaksuihin. Vuoden 2026 aikana on otettu käyttöön Vihdin oma rekrylisä, mutta sen suosio, samoin kuin valtakunnallisen nuorten työllistymisasetelimen kysyntä ovat jääneet vähäisiksi.
- Kunta tuottaa vihtiläisille työttömille henkilökohtaisia valmennuspalveluja työllistymisen tueksi, sekä toimii yhtenä osatottajana alueellisessa LOKI –ryhmähankkeessa, pyrkien näilläkin toimin vaikuttamaan Vihdin työllisyystilanteeseen.
- Toisaalta TE palveluiden siirtyminen kuntiin on merkittävästi lisännyt kuntien mahdollisuutta käyttää palveluun valtiolta ja kunnalta saatava rahoitus järkevästi, ja kehittää toimintaa entistä vaikuttavamaksi. Uudistuksen ansioista on mainittava, että työllisyys- ja TE-palveluiden fokus on nyt aidossa työllistymisessä yrityksiin ja muille toimijoille jotka kykenevät aitoon palkanmaksuun
- Sakkolistojen 2025 (ja 2026 alku) tarkistuksessa kävi ilmi, että Kela on laskuttanut perusteettomasti sakkomaksuja suoja-ajalla olevien kiintiöpakolaisten osalta. Tästä on tehty Kelalle reklamaatio, ja asia tullaan korjaamaan. Korjausliikkeen aikataulusta ei vielä ole tarkempaa tietoa. Tämä alentaa vuoden 2025 sakkomaksujen kokonaismäärää jonkin verran, ja vaikuttaa myös vuoden 2026 sakkomaksukertymään kunnan kannalta positiivisesti.
- Vihdin sakkomaksujen nousupaineisiin tullaan varautumaan TEM:n työmarkkinaennusteeseen pohjautuvien laskelmien mukaisesti vuoden 2027 budjetissa, jotta budjettilyityksiä ei tapahtuisi, tai ne olisivat maltillisia.

Kunnanhallitus

TARKASTUSLAUTAKUNNAN HUOMIOT

- **TE-toiminta siirtyi vuoden 2025 alussa kuntien hoidettavaksi. Resurssit eivät ole olleet oikein mitoitettuja, joka on heikentänyt palvelun tasoa.**

VASTINE

- Valtio teki TE-toimintaan siirtyvään rahoitukseen vuonna 2024 n.20% leikkauksen, joka väistämättä näkyy myös palvelutasossa, esimerkiksi tarjottavien koulutusten, valmennusten ja palkkatukipaikkojen määrässä.
- Oma vaikutuksensa on 2024 ja 2025 kohonneella asiakasmäärällä. Suurin osa palveluista toteutetaan niukemmilla resursseilla kuin 2024, mikä näkyy erityisesti palveluvalikoiman laajuuden supistumisessa.
- Vertailussa muihin kuntiin Vihdin tilanne ei ole kuitenkaan erityisen heikko, vaan se sijoittuu keskiarvon paremmalle puolelle, ja alkuvuoden 2026 aikana työttömyyden kehitystä on onnistuttu hillitsemään jopa hieman lähikuntia tehokkaammin.

Työttömyysaste kesäkuu 2026	Työttömien osuus työvoimasta %
VIHTI	9,9
KUUMA-KUNNAT	10,8
KOKO UUSIMAA	13,1
KOKO MAA	12,8